

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

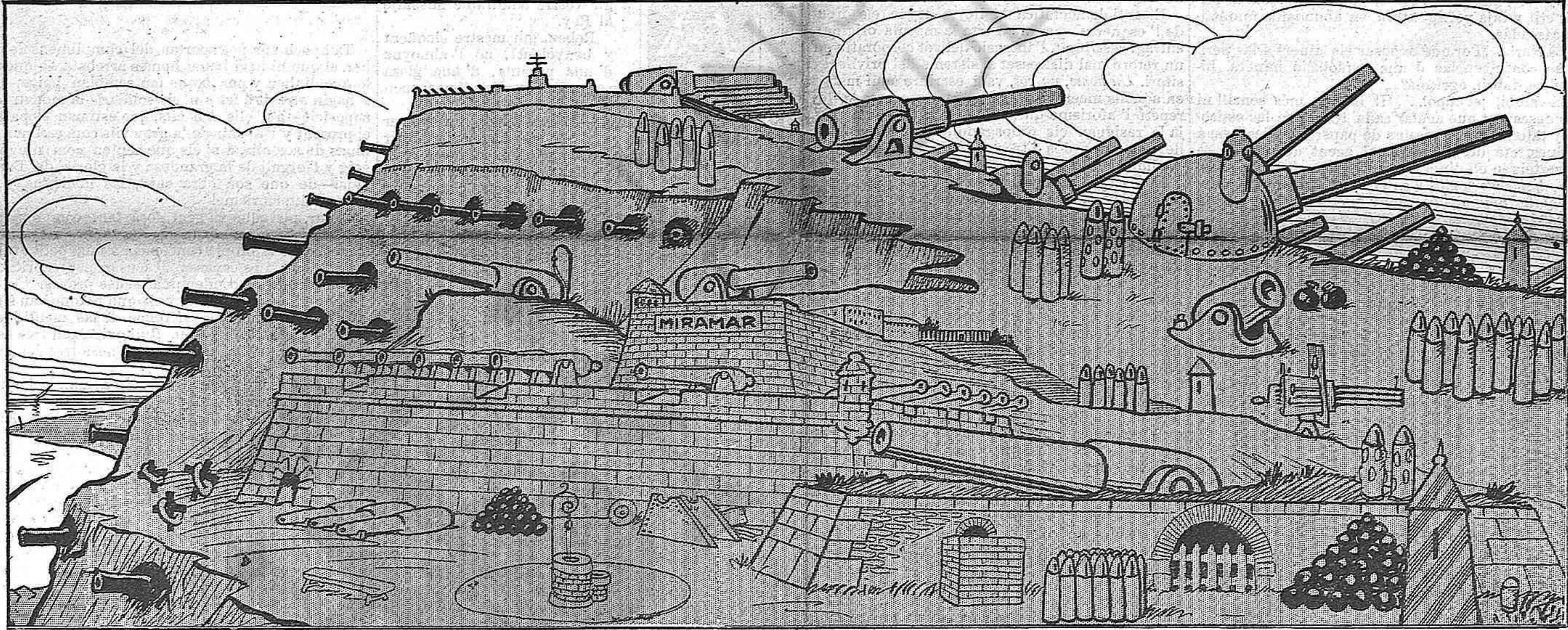
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagossi)

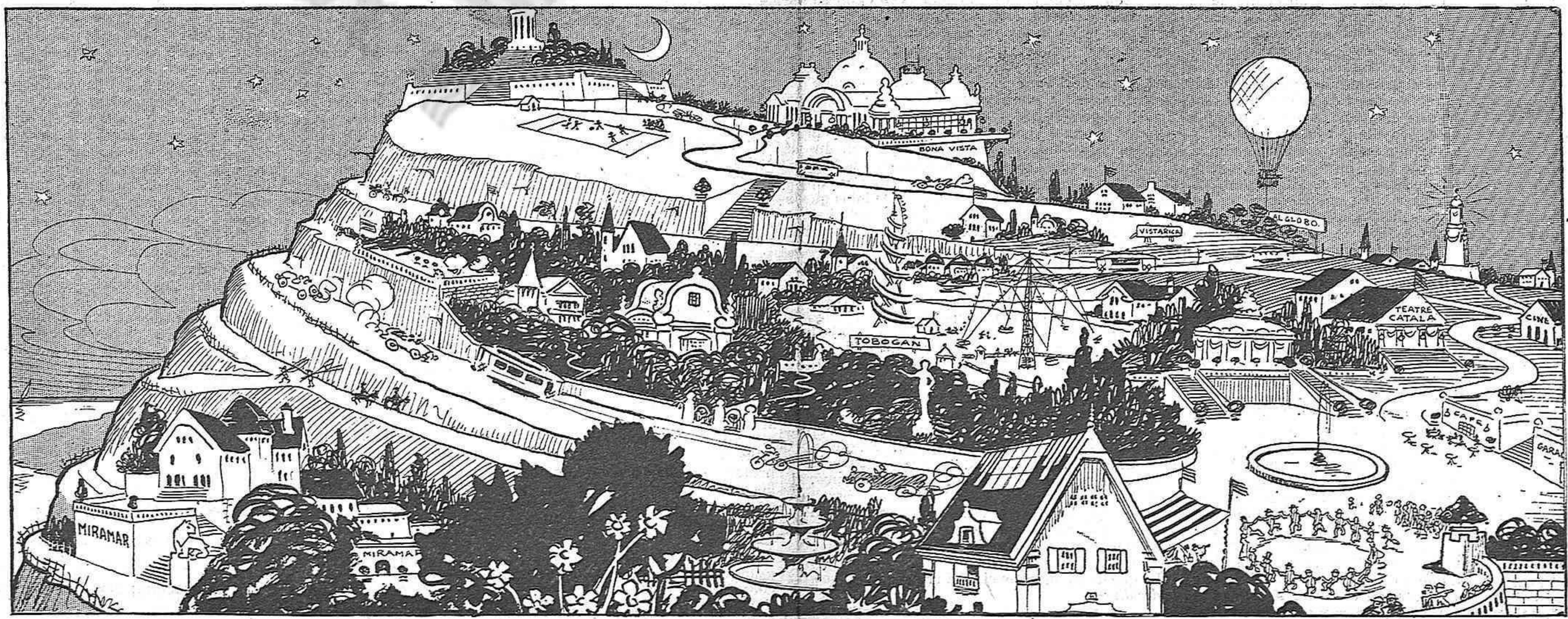
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

La urbanisació de la muntanya de Montjuich

Tal com la voldria «Don Clodoaldo».

Tal com la voldrían els barcelonins.

DISTRET aquests díes el públic, d'una part ab possibles aconteciments llansava al carrer cada cinc minuts el *trust* dels rotatius, no ha posat la deguda atenció en un fet de tanta importància y del qual tantas ensenyances se'n poden treure com es l'empréstit de 160 milions de pessetas que ab èxit més que brilliantissim acaba de realitzar el Gobern espanyol.

Las proporcions d'aquest èxit son realment abrumadoras. 160 milions demanava tan sòls el ministre d'Hisenda, y en vuit horas, de les 9 del matí á las 5 de la tarda, ha rebut oferiments per 2,429, o siga 2,269 milions més dels que'l Gobern necessitava.

¿Qué significa aquesta abundància de diners? Pels esperits superficials, una esplèndida manifestació de benestar y riquesa. Per nosaltres, el síntoma infalible d'una malaltia nacional que á la curta ó á la llarga—á la curta, probablement—ha de portarnos á la ruïna.

Poch ull clínic se necessita tenir pera véurelo. Espanya, pera tot lo que representa trabaill, desarrollo de les sevas forces, foment de la prosperitat material sólida y positiva, no té diners. Y com que no'n té, cal que algú de fora de casa, bondados y compasión, fassi lo que no alcança á fer la nacional penuria.

Per això estém com estém. Extrangers son els amos de las nostres mines; extrangers els duenys dels ferrocarrils; extrangeres las companyias d'aygas, de gas y d'electricitat; extrangeres las línies de tramvias. L'extranger explota aquí las riquesas del sub-sol, els transports, las grans empresas totes. Y gracies hem de donarli. Ja que 'ls nostres recursos no'n s'hi arriban, ¿com no agrahir la paternal sollicitud ab que la gent de fora vé á ajudarnos?...

Pero—ara ho acabém de veure—demanar el Gobern diners al quatre per cent y saltar com per encant una pluja de milions que aturdíra als Rothschilds, als Morgans y als Rockefellers ha sigut tot hui.

A la indústria, al comerç, al trabaill, els nostres capitalistes no poden dedicarhi un céntim. Pel paper del Estat las caixas s'obran, las bosses se buyan y l'or, alegre, bullicios, confiat, acudeix al primer crit y raja per tot arreu en abundants fantásticas cascadas.

¡Es clar!... ¿Per qué exposar els diners á las perilloses contingències d'una explotació minera, hidràulica, fabril, agrícola?...

En canbi, j'el cupó!... ¡Hi ha res més senzill ni més descansat que agafar cada tifmestre las estiscras y tallar aquells bossins de paper que després, á la finestreta del Banch ó del agent de cambis, se converteixen en diner contant y sonant; renda sanejada, dividendo segur, lliure dels mil atzars que á tothoras rodejan els valors que del trabaill y de la industria dependeixen?...

Heus aquí el secret del èxit maravellós del últim empréstit, y heus aquí per qué, davant dels 2,429 milions de pessetas oferts al Gobern, la gent—poca ja á horas d'ara—que pensa y reflexiona mira espantada el final pahorós que al cap-de-vall d'aquesta daurada pendent comença á dibuixar-se, y's pregunta què passarà el dia en que, á forsa d'enmatllevar y crear paper, el pago del cupó absorbeixi tot el presupost d'ingressos.

—L'empréstit—diuen conmoguts els nostres cegos-richs, mentres els extrangers, callant y somrient, van xuclantnos la poca sanch que'n queda á las venas,—l'empréstit ha sigut un èxit.

¡Oh, si; un èxit!

Pero... ab uns quants èxits com aquest, la gran catàstrofe es segura.

PIF-PAF

Las contribucions municipals

I jo m'amohinés ab el dir de la gent, á horas d'ara n'estaria molt d'amohinat. Deixeuvos de passar més de mitj any—perque fa vuyt mesos, amichs, que os escrich aquest articlet á LA SEMANA—més de mitj any cridant cada setmana lo que'm sembla millor per'l poble, senyalant camins y esculls, y anar veyst com els que manan y els que guian al poble tiran sempre cap á un'altra banda! Ens hem trobat en moments decisius pera resoldre qüestions trascendentals gos en recordeu, amich! Jo bé m'esforsava perque's conseguissin las resolucions democràtiques, pero ningú m'feia cas; els de baix, els avensats, anémichs y poruchs, han callat y han deixat fer als amos. Era com al Paralelo, als vespres hivernals, quan á la porta d'un cinematògraf, un palllasso cridava á l'acera deserta: *Este es el verdadero momento. ¡Corren! ¡Corren! Ahora es el momento!* Y si algú passava escorregut, ni se'l escoltava ni se'l mirava. Pero la veu del palllasso tornava á la crida y perpetuament sonava el timbre elèctrich. Que la gent no hi entrés, no vol dir que dins de la barraca no ensenyessin las vistes més bonicas y baratas del barri. Jo soch el palllasso dels dissaptes. ¿Què se m'en dóna del borratxo que tot passant se'n riu de mi? El ridícul no'm fa por. Sé que la confabulació de milers d'homes, fins el consentiment universal no val un rahó... y tiro endavant, ab l'esperit seré; molt més quan ab mí, n'estic segur, hi estan moltissims que no esbaltoan pels cassets de partit y per las corporacions oficials.

Tiréndevant y parlém de la futura democracia, que s'ovira dalt del cim, á la celistica, sense altre camí pera pujarhi que'l que nosaltres mateixos ens hem d'obrir. La Solidaritat Catalana s'hi està al camí, y de tant en tant hi posa rochs. Mestressa del

—Déixat d' historias... ¿Sabs qué faria jo, si fos ministre de Marina, y disposés de tants milions?

—¿Qué?

—Compraria llaúts nous á tots els pescadors... y á la prima!

Ajuntament y de la ciutat, no ha volgut emplear totes las sevas forces pera donarnos las escoles novas que serien honra de Barcelona; influenta á las Corts, colabura en una llei municipal y provincial antidiemocràtica. Els diputats solidaris republicans, que ara callan, ho avisavan l'any passat á tot Catalunya, y el discurs d'en Cambó al Congrés, tractant de l'hisenda dels Ajuntaments, ho ha comprobat.

Es anti-democràtica la llei,—deyan els diputats de l'esquerra—perque porta la màcula original del sufragi restringit, l'intrusió del vot corporatiu qu'es un retorn mal distressat al sistema del privilegi censitari. *Un home, un vot*, vaig escriure aquí mateix, y en aquells meetings de propaganda contra la llei se repetí l'aforisme que condensa la democràcia. Ara ja's resignan els propagandistes á l'ensai de la llei que dona dos ó tres vots á un sol home y que 'ns imposarà regidors no sortits dels comicis...

El discurs den Cambó es més significatiu, perque la porta á la més justa de las reformas financeras. En Cambó troba que ademés del caciquisme polític hi ha un caciquisme econòmic, exercit per'l Estat ab els Ajuntaments endeudats. Certament. Pero no conta qui exerceix de fet el caciquisme, que no es l'Estat sino els cacichs de las regions y de las vilas. Aqueixos cacichs catalans, ¿qui no'n coneix? se fondrà ab la llei nova com el gentil se converteix en sant per la virtut miraculosa del sermó d'un apóstol ó d'una llissó del Evangel. Ja n'hi ha de convertits y purificats no més que per haverse fitat á la Lliga ó á qualsevol de las sevas sucursals.

El caciquisme econòmic desapareixerà miraculosament si la llei nova dota als Ajuntaments dels seus ingressos, sense participació del Estat, completats ab els impostos que liurament s'imposin. Els ingressos de las vilas grans son els dels consums, tribut d'iniquitat—com tots els indirectes—que als pobres els pren el pa de la boca; arcaisme abolit quan las nacions com Inglaterra, com Alemanya, com Bèlgica se constituiran ab llibertat. Donchs pera matar el caciquisme, en Cambó vol els consums; ell es home pràctic y no está per falornias doctrinaries. Fins la reducció parcial y seriada rebutja. Fora dels consums no hi ha salvació... Es natural que axis pensin els que tan sovint me retreuen com exemple, el régime foral dels vascons, manats per una oligarquia d'altar y de caixa que tambe manté els consums.

¿Y sabéu ab quin tribut majoraria en Cambó l'ingrés dels consums? Ab un impost dels lloguers. L'impost ja's cobra avuy ab las cédulas, y's cobra injustament, perque el lloguer sol no es signe precis de ganancies ó de vendas. Precisament els inglesos, que declaran els lloguers com indicació necessaria pera la contribució única que pagan al Estat, exigeixen que se 'ls reformi la llei. ¿Quants ricatzos que tallan deu mil duros de cupons al any tenen un pis de vint y cinch duros? ¿Y quants magatzemistas ó metalistes que'n guayan dos mil nets se'n gastan cinquanta cada mes en lloguer?... Si es l'impost de las cédulas que's vol entregar als Ajuntaments, qui ho podrà acceptar com reforma democrática, ab el màxim tant baix, y ab l'incertint respecte de la riquesa imposta?

No. Ab Solidaritat y sense Solidaritat, la justicia es sempre la justicia. Y si sota l'AUTONOMIA, la paraula de moda, ens hi han d'amagar el despotisme y l'iniquitat, qui voléu que'n fem? De la Revolució francesa—qui abominan molta solidaritat—han vingut reformas y aspiracions socials que son intangibles. Y no es qüestió de mudar de lleys pera mudar d'amos.

Lo estrany es que no'n hagi parlat, com devia, en Suñol. ¿Cóm es que no ha anat al Congrés el diputat per Barcelona, que va condemnar en tot el projecte de llei d'Administració Local? Ell que s'ha estudiad el govern municipal, tindria de parlar; á veure si també se'n queda ab els consums, ab l'impost dels lloguers, y ab la prestació personal, que també se'n conversarà: aquella corvée deshonrosa que's devia al senyor feudal, transferida á las vilas, y esborrada, per vergonya, á las lleys de totas las nacions lliures.

Ja quasi no m'atreveixo á cridar: *Es el moment de decidirsel!*

MAGI PONS

familia Rull els sentiments prodigats, la generosa pietat feta extensiva fins á n'els criminals més repulsius?

¿Per qué tancar implacables las portas de la clemència á uns, després d'haverles obertes sempre á tots els altres?

¿No seria això fer á la sutilesa jurídica, á la suggestió popular ó á la simpatia individual árbitras de la conciencia, mestras y señoras del perdó, dispensadoras de la vida ó de la mort de nosaltres semblants?

¿Que aquells eran mereixedors de nostre piados interès per sa ignorancia y son martiri!

¿Que 'ls Rulls son culpables ó ho poden esser y que son crim no té perdó dels homes!

¿Que las feras están fora del dret de gents de la civilización y de la humanitat!

¿Que sa vida es casi la mort d'un poble!

Tots aquests arguments ens han fet, pero tots aquests arguments, exagerats per la por, rematxats per l'interès, idealitzats pel martiri incurred de las víctimas á las quals pietat clavaren els assassins claus de ferro á las entranyas, no ns convencen, ni ns poden convencer.

Per nosaltres, els enemichs de la pena de mort, per rahó ab sa crudeltat y de sa irreparabilitat, el bé y el mal, el pur y el delinqüent, ignorancia y culpa son una mateixa cosa.

Davant de la forca no hi veyem més que homes qual dret á la vida á cap altre home apertany.

* *

Així ho varem dir á n'aqueells joveincels, escriptors, artistas y poetas, quan inspirats per vostra admirables variacions sobre la pena de mort, ens expriressen en nom d'una Barcelona nova y jovent, forte y justiciera, la santa indignació de que se sentiren penetrats al pensar qu'en aquesta patria nostra, podia perdurar com un estigma la sanguinaria y aborrive sanció.

Nosaltres contestarem el noble Missatje del jovent, oferint a n'aqueells esperits frisos de justicia, plens d'amor, presentar en el Parlament del Estat espanyol la proposició que ab en Morote firmaren demandant l'abolició de la pena de mort.

La promesa està completa, pero ¿qué dirán aquells generosos missatgers de la clemència, si avuy calessim, si ab el pensament y ab la intenció, ab las paraules y els actes no recordessim aquells mots, y la proposició filla seva trobés en nosaltres un mal padrastré que la oblidés y la repudiés en el moment en que la forca sinistra està á punt d'aixecarse al sí de Barcelona?

* *

Tampoc ens pot apartar del cumpliment del deber, el que hi hagi hagut homes arrebats—que per lo que diuen y per lo que fan semblan boigs—que s'hagin atrevit á fer á n'els solidaris la monstruosa suposició—á n'ells, á n'ells, que estiman el passat, el present y l'avenir de la gran vila com estiman las nínias de sos ulls, á n'els que senten com ningú el goig y l'orgull de la grandesa y la glòria de Barcelona—de que son obra seva, las malifetas y els crims del terrorisme!

Callar, per aqueixa gent, fora tant com donar la victòria á la calumnia. Fora tant com entregar la magestat de la propria conciència á una petita turba incivil, que si es capassa d'acusar per capricho ó per odi, ho es de condemnar sense proves.

El que desbonra, mata, y els que perque han sigut ultratjats, denunciats, víctimas de las mentidas ó pérforades insinuacions d'en Rull exigeixen tres caps á la vindicta pública no poden ab nosaltres demandar tres vidas.

Els ni oblidan ni perdonan. No ayman la justicia ni poden voler pera ningú la redempcio.

De la mateixa manera no'n han d'impressionar la fredor glacial, l'implacable gest dels 39,428 ciutadans qu'en el glorios plebiscit de Catalunya ens confiaren la representació de la noble ciutat, perque ells que sabien que votavan á un radical, partidari de totas las grans reformas socials, enemic de la pena de mort, no poden pretender, no han pretés mai que obressim en contra dels dictats de la nostra conciència, que á Solidaritat no hi hem deixat en segrest ni en embarrat preventiu cap de las nostres idees, ni un batement del cor, ni el més petit dels nostres devers envers els principis inmortals de la justicia social.

Es son dret parlar-nos davant del anuncii fatidich de la mort dels Rull, de la ruina y de la vida de la ciutat que ells ennobleixen y engrandeixen per son trabaill, pero es son debover respectarnos la mena de manera com nosaltres concebim y sentim la glòria de Barcelona y l'honor de la nostra representació.

Hem sigut, som y serem sempre adversaris decidits de la pena capital: això ho sabíam.

Y precisament al respondre á vostra requisió de germanor y al associarnos als vostres prechs d'indult, de perdó pera la mare y los dos fills condemnatós á mort, creyéim inspirarnos en un sant amor á l'ur glòria, sobre la que, el meu espirit que enlayra la mirada fins á las perspectivas esplendentes del peregrin, coloca ab mà tremolosa d'emoció patriòtica, la diadema imperial d'una gran capitalitat civilizadora que sia la vila preferida del dret.

Perque figureuvs, jo conciutadans!, que un jorn la llum de la veritat ilumina el gran misteri y que 'ls autors dels crims horribles, els vils assassins se descobreixin.

Figureuvs que allavoras s'arribés á saber que las mans dels Rull executats, no han tirat cap bomba; havien mercadejat ab elles, res més que mercadejat.

Els que ara calleu devant del patíbol, no'n direu: ¡Mercés, mestre Alomar!

Mercés á tots els que haveu tingut una paraula de perdó!

Mercés als que vareu tenir la previsió de deixar escrit un mot de pietat á la Historia de la misericòrdia infinita de la bona ciutat de Barcelona!

Emili Junoy

Diputat per Barcelona.

L'amor es com el xacolata; com més clar, pitjar.—Eusebi Blasco.

(1) Nostre bon amich l'eloquient diputat per Barcelona don Emili Junoy, ens demana per aquest articlet un espay en las nostres columnas; espay que nosaltres li otorguem gustosos, tant pels mereixements de qui'l solicita com per la palpitant actualitat del assumptu qu'es objecte del present traball.

Lo primer es lo primer

Mossén Nofre: córrí que 's cala foch á la capella y están á punt de cremarse els sagaments!

Cuya, donchs... Déixat de sagaments, y ves si pots salvar la caixa de las áimas!

**Sobre las subvencions
dels Ateneos**

Sabé que nostres articles sobre aquest important assumpt han produït fort impressió en les societats obreras interessades, y pera tractar del camí á empender, pera defensar com cal els seus interessos s'ha convocat una reunió pera demà diumenge á la tarda, haventse invitat no solament á las entitats afiliadas á l'*'Unió d'Ateneos'*, sino també á totas las demés que's dedican á la educació y cultura de la classe traballadora sens fins politichs ni religiosos de cap mena.

Els comentaris al dictámen de la Comissió de Foment de la Diputació Provincial y la continuació de la nostra campanya en favor dels Ateneos, ho guardém fins á coneixer l' actitut qu' aquests prenen. Suposém que no passarán sense protesta el despreci que pera tan benemeritas institucions, suposa la negativa d'alguns elements á regoneixer la importància que pera la cultura del poble catalá tenen els Ateneos Obrers.

JEPH DE JESUPUS

LA SENMANA DEL MORETISTA

¿Sabeu qu' és un moretista, tal com en Moret els fa? Un moretista es un home que té altra cosa al cap que la nòmina adorada. —Quin dia—dúi suspirant cada cinc minuts—quín dia podrém al fi governar?

Dilluns. El pobre home 's lleva. Primera lamentació. —Fés, bon Deu, tú que pots ferho, que ans de pondre's aquest sol el nostre idòlatrat jefe tingui la clau dels turrons! —T' ho suplico ab tota l' ànima! —T' ho demano ab tot el cor!

Dimarts. Segona embestida. —Oh Senyor, qué pensas fer? ¿No sabs la gana que corre? ¿No veus de quin modo estém? No tardis, bon Deu, no tardis, no'ns fassis esperar més; ens falta la sopa boba, necessitem el poder.

Dimecres. S' oloran síntomas de que al Congrés y al Senat hi ha d' havé un parell d' escàndols, jd' escàndols fenomenals! L' home ho sab, y passejantse frenètic amunt y avall de l' acera del seu jefe, pensa: —Avuy, avuy serà!

Dijous. La prempsa del gremi vé escrita en lletres de foch. —¿Qué dia echamos á Maura? —Abajo la situació! —Per fil—díu el moretista, tremolant tot ell de goig: —Nunca es tarde cuando llega: lo qu' es aquest cop, hi som.

Divendres. D' avuy no's passa. Aquesta tarda en Moret, tan bon punt la sessió s' obri, interpelarà al Gobern. Un discurs de dues horas, quinze minuts de torneig, j'zis! j'zás!... la gran estocada y amunt; ja som al poder.

Dissapte. Cóm va acostantse el dols moment esperat

del triomf del moretisme!... *L'Heraldo* ho ha dit ben clar: «Maura está dando las últimas: ya no hay Solidaridad ni médico que le salve. Enterremosle y ¡en paz!»

Diumente. Nò per ser festa el pobre home está inactiu. A la redacció, al cassino, al cafè... —¿Cómo ho temí? —Ha estallat per fi la crisis? —Heu vist á en Moret?... —¿Qué diu? —Sonará avuy l' hora magna del nostre gloriós partit?

Y aixís, veyste vení empleos y somiant credencials, va el conseqüent moretista la trista vida passant. La seva fe sembla fetja á proba de desengays. —S' ha acabat ja la senmana? Donchs... ¡torném á comensar!

C. GUMÀ

¿Qui es que formula las grans decisións, sinó els teólechs? ¿Y qué son els teólechs, sinó homes falibles y ignorants com nosaltres? —Fogazzaro.

LOURDES

14 de juliol, festa nacional francesa, aniversari de la Bastilla. Aquet contrast m'atreu, os ho confesso, perquè coloca cara a cara, en la festa d'un mateix dia, els dos campions enemics, la Revolució tot just completada amb la llei de Separació, i l'Església afermada, en la seva llarga agonía, a les supersticions populars i a l'exploitació organitzada del miraclo.

Lourdes. Aquets dies s'hi ajuntarà, crec, una peregrinació universal. —Vosaltres veieu a través aquest nom, Lourdes, la pàgina recordada d'en Zola, les descripcions fulgurants, la malaltia exhibida a ple sol, la llaga vessant la seva immondia als peus de la Verge, el cos esquelètic dels tòpics redressant-se en un darren vigor a l'ombra sagrada de la Gruta, la carreta dels baldats recorrent la plaça de la basílica, els caps dolorosos inclinant-se al pas de la processó del Sant Sagrament... A mi'm plau veure-hi més encara: veure-hi la nova capital de la fe, una capital mixta de plebeisme, de corrupció teòlogica, d'afany pecuniari i d'interès mundanal. I com Lourdes no'ns ja sols un baluarte de l'església francesa, sinó una ciutat internacional de creença, un far que senyala el port ont acudeixen les naus de tot arreu en l'hora de perill, de Lourdes vaig a parlar-vos avui, del Lourdes capital de Catalunya i capital d'Espanya, ja que la terra nostra és una de les que més sustancia ofereixen a l'adherència d'aquells tentacles.

La capital del cristianisme, en tota la primera Edat Mitjana, no va esser Roma. Va esser Jerusalem. I com aquesta ciutat, realment mixta d'humana i divina, solar de tres magnes religions, estava en poder d'infeels, la seva acció sobre'l esperits pogué esser totalment immaterial, exempta de baixes temporals, d'interessos de domini o de cort. Per fortuna peral cristianisme, les Creuades no tinguieren èxit, i restaren am l'intacte platonisme d'un esforç fallit, d'una empresa purament heroica, d'una sang propria oferida voluntariament, vessada dins el cálzer de la Cena, presoner d'enemics, idealitat en el mite impalpable del Sant Graal. —Jerusalem, llibertat del judaisme pels romans, llibertat de Roma pels alarbs, exercí, desde lluny, com desde una regió celestial inassequible, exercí una acció d'unitat, de coherència entre la divisió infinita dels

dominis cristians. I per l'atracció d'aquesta capital, que fulgurava com un astre entre les tembrades de Mahoma, els pobles europeus mantingueren encara en frescor la flor de la creença, entre la brutalitat dels homes i la rudesa dels temps. Altres llocs, suposats sepulcres apostòlics, com la Compostela dels pelegrinatges, o la Roma de les romeries, atreien gentades de tot arreu i barrejaven les cultures, espargent-les i combinant-les; però l'influència divina de Jerusalem era com el contacte benèfic d'un més enllà al qual no s'arribava fàcilment, i ungia la vida com amb un bálsam cel, d'ultra, ultramar, com se deia, esperant l'ultra-terra promès als bons.

Am la Renaixença, Roma pren definitivament el ceptre de la seva capitalitat. Es un domini aristocràtic, cortisà, luxós, pagànic, d'esplendor de troços i riquesa de tiars. Aquesta capitalitat, molt més enlluernadora que la precedent peral homes materials, perd, en canvi, tot el seu poderós encant de l'legitimitat cristiana. Ja no és el senyoriu d'una ciutat esperitual, com pertany a una religió: és el domini d'una ciutat material, com pertany a un imperi. I aquesta transformació li costa la secessió d'una part immensa del cristianisme.

Més enavant, amb les Esglésies nacionals, amb el regalisme (que ve a esser el protestantisme dels catòlics), la cohesió dels régimes de cort, l'accio absorbent de les capitals i dels monarques, neutralisa la capitalitat cosmopolita de Roma. L'ultramontanisme, encarnat sobre tot en els jesuites, treballa activament pera refer la vella capitalitat romana. —I ve la Revolució. França, solar seu, primogenita de l'Església, va emancipant-se a tota pressa. Aleshores, en la terra de Joana d'Arc, terra d'aparicions i visionaris, la visió de Bernadette, creguda, materialment, aparició, instaura la nova i moderna capitalitat de la fe, el nou centre de catolicisme. Es en la terra més regalista, més nacional, de les terres catòliques. La selecció dels seus artistes, dels seus savis, dels seus homes d'Estat, ha passat en massa a l'èconomic. La fe és ja únicament, allà, cosa d'esperits pobres, d'ignorants o d'exploradors. Per això la nota piebla, la nota superstitiosa, la nota terrenal, la nota pecuniaria seran els caràcters de la nova capitalitat. No basta ja, segons el temps actual, l'ilusió d'un regne dels céls posat a ultratomba. Es precisa l'oferta d'un bé positiu i visible: i el miracle floreix, com en temps del Crist pera les multituds humils i baixes de Galilea, pobla taumaturgia, anàlega a la de totes les multituds inductes, desde les sectes d'esclaus fins als moderns cenacles esperitistes. El temps vol que'ls pobles vegin, en l'explotació de la fe, un negoci mundà; i així Lourdes, com una estació terminal que utilisa reclam de la Verge mateixa, instal·la la seva poderosa màquina de fer or, enriqueint tota una encontrada, en els dies mateixos en que Paris, la capital d'aquella terra, romp els darrers grills de la cadena teocràtica.

No hi ha ja, en aquesta capital darrera de catolicisme, una visió d'àngels coronant la pedra austera d'un sepulcre guardat per infeels, com en la Jerusalem d'ensomni. No hi ha rojar de porpres cardenacles sota la grandesa d'un Sant Pere, entre sales de museus glòriosos i pintures triomfals, com a la Roma neo-pagana. Hi ha munions de gent dolorida impetrant, no l'obertura de les portes del cel que s'obren al Dante, sinó aquesta cosa tant positiva i prosaica: la curació... Un gran histerisme, una suprema possessió, una rigidesa d'hipnotics, se remouen com un pulular d'antic llatzaret als peus, no de Maria, la pura, la de les Lletanies, la model de les grans pintures, sinó als de l'idol modern i concret de Massabielle, copia de la figura d'aparició corporia que's nomena amb el nom del darrer dogma, l'Immaculada, com una ratificació de la definició infalible de Pius IX.

Cort de Miracles, vera Cort de Miracles, aquesta darrera Cort de catolicitat. Dirieu quel sò de la campaneta dels masells tintineja sobre aquells camps del Gave, exuberants i alegres. —Amics: voldria esser catòlic, pera fer-vos sentir, com una elegia, el meu plany, en aquesta darrera metempsicosi de cristianisme. Perquè se pot esser encara catòlic i no inclinar-se davant aquesta moderna idolatria, que converteix sacrilegiament en hidroteràpia i clínica la catedral de l'antic ensomni...

Així avui, a través la successió d'aquestes capitales de fe, jo he vist el decadir-se d'una religió,

desde l'ésoterisme d'un Francesc o d'un Llull fins a les pàgines de *La Croix* i a les actes de curació de Lourdes...

GABRIEL ALOMAR

suissa, en virtut d'un referendum popular verificat últimament, ha prohibit en tots els cantons de la Confederació la venda y l'consum de l'absenta.

Quin exemple més hermos pera las nacions de primer ordre que sòls prestan la seva atenció al perfeccionament dels enginyos de guerra y als aparatós destinats á la destrucció del gènero humà...

Aquest es el verdader progrés; així es com els pobles se fan grans y adquireixen forces pera defensar les seves llibertats y ferse respectar els seus drets...

Bé per la petita Suïssa!

Es tremendo el papà de Roma.

Pera fer empipar als francesos, ¿no saben quin' una se' n' ha imaginat?

Ha resolt fer santa á una francesa, Joana d' Arc, la famosa donzell d'Orleans.

Calculin el disgust que haurà tingut en Clemenceau, al enterarse'n!

A bé que potser, ab el bon sentit que 'l caracterisa, l' aixirat primer ministre, pera consolarse, deu haverse dit:

—Un sant més... Bé... Afortunadament, els sants aquí ja no cobran.

Endavant...

Tan esguerrat li ha sortit al nostre Gobern el nebot dels mistos desde qu' ell se cuya de la venda, que ja està en tractes pera tornar a entregar el monopoli á una nova empresa arrendataria.

Pobre Gobern!

—Volent vostés una prova més palpable de la seva incapacitat?

No es bo per res.

—Ni per vendre mistos!

—Qué diuen?... —Qu' entre en Moret y l' conde de Romanones no hi reyna gayre armonía?

No 'n fassin cabal. Això vol dir que ara com ara el poder es lluny.

Deixin que qualsevol dia la paella gubernamental vagi á parar á mans de don Segimon.

Veuran vostés com el conde torna á serli d' alló més amich.

—Com si no sapiguessim de quin peu coixeja aquest mestre!

Deixém de banda que la lley d' Administració local siga poch ó gens democràtica. Fixemnos sòls en el principal argument qu' usan en contra d' ella els pseudo-liberals espanyols.

La lley d' Administració local—diuen—no deu aprobarse perque encara que fós beneficiosa á Catalunya no ho farà al resto de la Nació.

—Això ray! Quan van fer la de Jurisdiccions no van pas tenir aquests escrúpuls. Si Catalunya la originava, per què la feren pera tots? Era senzillament per cubrir les apariencies.

Ademés, quo ha tingut Catalunya sospesas las garantias constitucionals quan á las demés regions no les hi tenían? —No 'ns han limitat l' exercici del Jurat una llarga temporada? Donchs, si estém á las verdues, estigüem á las madures. Que siga també excepcional la lley d' Administració local; que s' apliqui sòls á Catalunya. Y ja que á Catalunya interessa, que deixin als diputats catalans arreglarla y democratizarla al seu gust.

Si hi ha un ditxo que diu: «Qui s' ha menjat la carn, que rossegui els ossos», també n' hi ha d' haver un altre que digni: «Qui ha roseat els ossos, que 's menji la carn.»

Llegim en *El Liberal* de la nit:

—Nosotros nunca hacemos caso de los anónimos cuando estos vienen sin firma.

Anónims... sense firma!

Per això no volia morir may, la vella: pera sentir dir pleonasmes y besties.

Perque això de anónims sin firma es un pleonasm y una besties, senyors del *Pleno Exito*.

Aquí y á Guadalajara.

Díu que la crisis està al caer.

No 'ns preocupa mica ni gens.

Si se 'n va en Maura vindrà en Moret...

Si l' un es trompa,

l' altre ho es més.

De un telegrama fetxat á Madrid el 13 á la 1'40 de la matinada.

—En la plaza de San Marcial un automóvil atropelló al ex-ministro señor Aguilera al que derribó. El señor Aguilera quejábase de agudos dolores. Fué assistido en la Casa de Socorro. Luego assistió á un banquete.

Així son els nostres polítichs: de ferro colat. Quan se tracta de concorre á un àpat, ja'n poden estar de mals, que no se 'l deixin escapar.

Encare que no tinguin camas ni brassos, mentres els quedí el ventrell intacte, s'hi fan portar ab una camilla.

La qüestió es atiparse.

Que siga l' enhorabona!

Els carlins estan á punt de tenir himne nacional.

Així ens ho anuncia un del gremi.

Díu que s' ha celebrat un concurs pera premiar la millor *Marcha de Cádiz* al *Rey de las Húngaras*, y que el jurat aviat pronunciarà el fallo.

Ja 'm penso quins són els autors premiats. De la lletra: en Xavier Viura. De la música: en Millet. Y simó, al temps.

Ja veureu com els hi fallarán.

Gran espectació hi hagué el dia que en Maura va anar a conferenciar á La Granja.

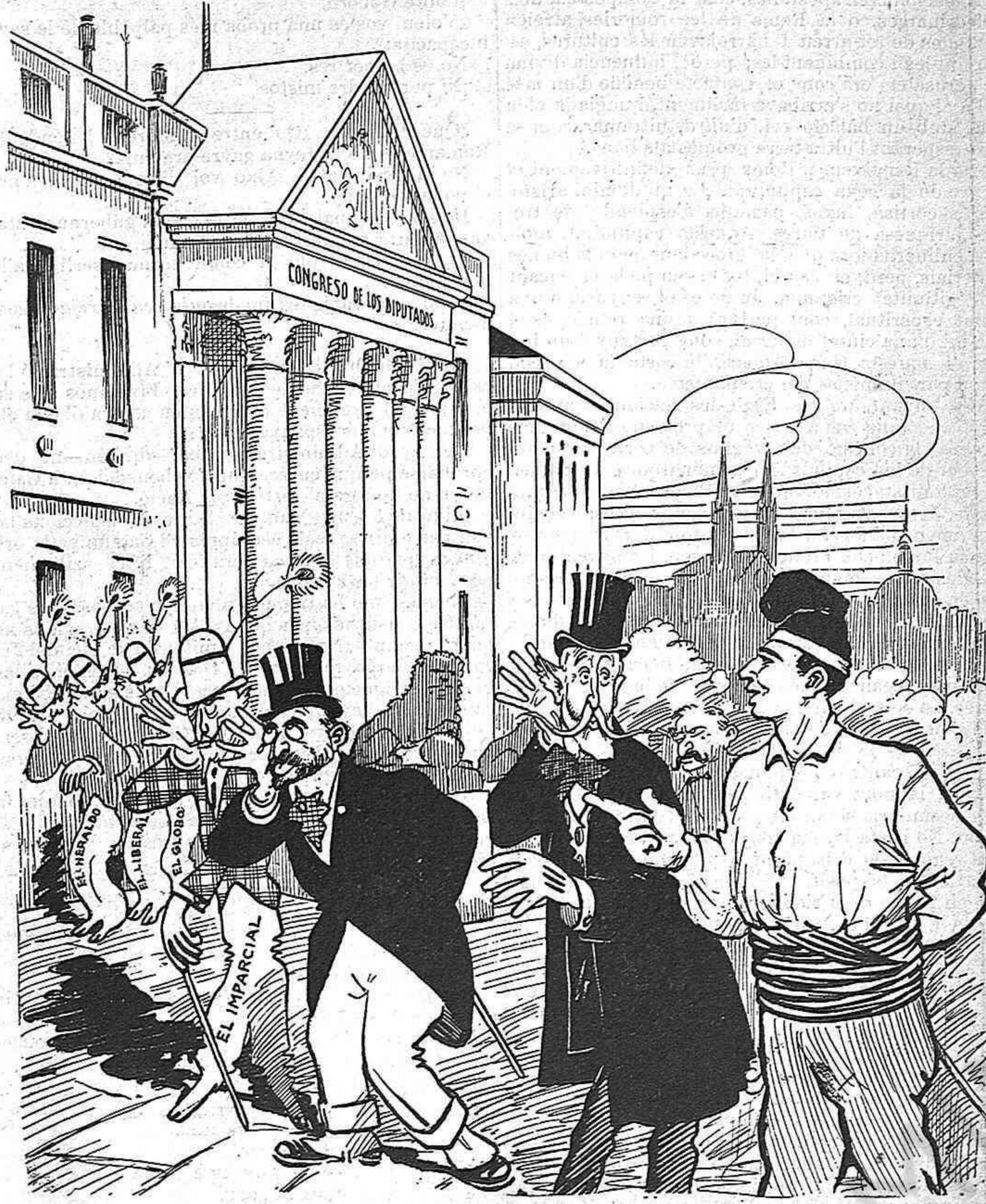
—A veure qu' n' vindrá d' aquesta ditxosa Granja... —deya un aspirant á la crisi total.

</div

La casa dels sorolls misteriosos

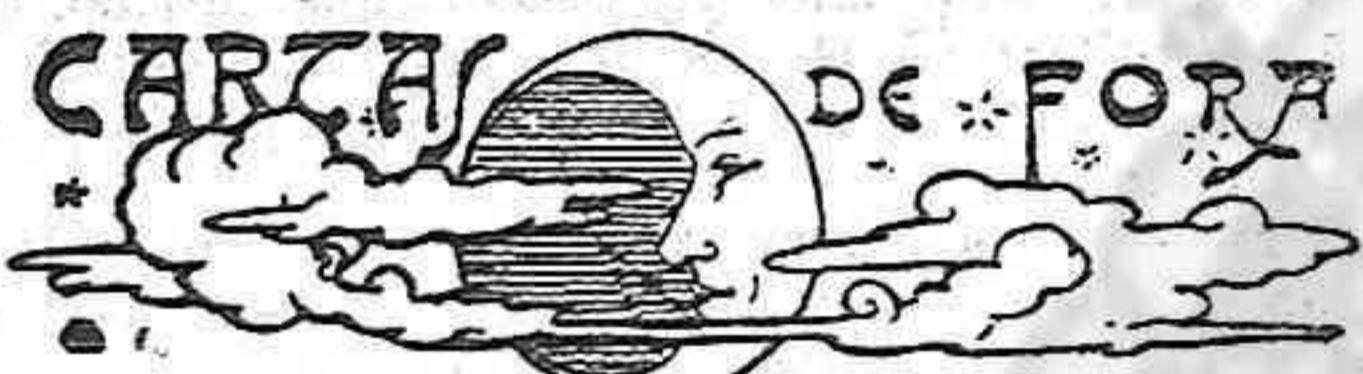
6

Els del trust ab un pam de nas

DON SEGIS. — ¿Sentiu?... ¡sentiu?... Aquí dintre hi succeixen coses gravíssimas.

EL CATALÁ. — Y res, home!... Un bromista que va per sota els banchs dels solidaris, sembrant sal y fent altres tonterías de las sevas.

ARENYS DE MAR, 13 de juliol

Concorreguda en extrém ha resultat la festa major d'aquesta vila, que se celebrá els dies 8, 9, 10, 11 y 12 del present, amb lluminàries, serenatas, fíres, almoynas, sardanas, etc.

A la nit del dia 9, s'efectuá en el teatre de la societat Ateneo una funció dramàtica, ab l'obra d'actualitat *Sherlock Holmes*, per la companyia del Sr. Giménez. Els músics de la orquestra «La Principal» de La Bisbal, que s'encarregá de fer el festival de l'esmentada societat, apart de tocar molt bé, sobre tot les sardanas, se comprén que desconeixen per complir la pista anomenada *Amor que netja* molt bé el llautó, puig portaven uns instruments tan bruts, que no havém pogut averiguar si era deixadesa natural d'artista, ó que volian amagar el llautó.

SARAGOSSA, 8 de juny

L'alegria que de temps ensa dominava entre 'ls panxas contents, se 'ls ha aigualit. Suspés pel mateix interessat l'homenatge que projectavan ferli sos amichs aduladors,

quins, cegos per son entusiasme, no endavinavan un fracàs, tingüe D. Basilio Paraíso —l' interessat, —de feliși present, dihen que: «La memoria no l'han perduda, els industrials, ja que molt bé se recordaran de la mala passada que 'ls hi vaig fer quan vaig iniciar l'abstenció a pagar la contribució.» El primer de baixar les espatllas, deixant enganyats als infelissos que tingueren la desgracia de confiar el càrrec de president de l'Unió Nacional, fou el propi D. Basilio, que en el dia d'avui havia d'esser premiat ab una medalla d'or.

¿Qué dirá el pare Moret al saber la resolució de son procurador?

SAMPEDOR, 29 de juny
No; ni les canturias de la colla de la cera, ni las faldilles que per consell de quatre deixebles de Savalls, li ha pagat la Pubilla, ni perque á Sampedor no se li hagi aixecat el coure com un dia feren á Sant Joan, no, ho repetim, no poden pas haver satisfet de bon xich á n' en Sabatassas aquelles manifestacions d'agradó, perque solzament son rebrots de la hipocresia sembrada aquí á forsa de perseguir tot halé de llibertat, la beneficència y cultura públicas. Quí ab armas tals vol obtenir victòria es home al aigua, perque no sols de pa viu l'home, digue Cristo. Si á una taula molt proveïda de bona pitanca hi assenteu á un subiecte de sobressaltada conciencia, la rau-rau menjará més qu'ell.

Y bon viatje
pel que marxa.

ELS TESTOS SE SEMBLAN A LAS OLLAS

MOHAMET ALÍ, SHA DE PERSIA

Dígal sombrero...

...dígal barret.

CREU-ALTA, 13 de juliol
Mireu qu' es prou! Ara, algú las ha agafades que LA CAMPANA es per criticar al Rector y no als establiments; y vaya, també 'ls vuy donar gust á n' aquests gent qu' els cou la llaga. Y dich: «mossén Domingo, si vosté com a bogadura dels pecats dona la absoliució á n' aquests hipòcritas que tan aviat son de llevant com de ponent, que tan els fà donar deu unss per una lliura, y que perquè van mes ben vestits fan escarni del pobre, si els perdonen repeteix, fa molt mal fet, perque Deu deya: *perdoneus que no saben lo que fan*, pro ells *caray si que lo saben!*» Esteu contents ara qu' hi parlat del Rector?

SABADELL, 14 de juliol

Fa temps que no para la lluya entre la familia republicana d'aquesta ciutat. En la nostra casa payral del carrer del Jardí no s' hi veu aquella germanor y alegría de quan va visitarnos el nostre avi Pi y Margall. Si som fills conscientis, per la seva memòria ens unirem y respectarem el seu testament; que de renyim de famílies se'n aprofitan els altres.

CATILLAR, 12 de juliol

El nostre ensotanat ha tingut ara á bé remuntar el seu teatre, y pera fer aquesta remunta s'ha vist obligat á molestar las butxacas dels veïns.

Y com signa que encare corra per aquí bastanta llana, el tal mossén s' ha procurat, segons diuen, un grapatet de moneda que... *Deu nos en dó.*

Bon profit li fassi, qu' en això no hi ha res á dir, pero ja que molts persones varen tenir voluntat de protegir á mossén *Llamps* ab un assumpte que no dona cap profit pel poble, també estaré bés que *pensessin* que hi ha algunes cases molt faltadas de recursos y bastant més qu' ell ho necessitan.

REPICHES

A

BA!... ¡Al fi s' han desvanescut las sombras que rodejavan els crims del terrorisme!

El periódich dels celebrats *hermanos Ullé* diu que sab l'origen de les bombas.

¡Y no n' fa pochs de días ja, per la gracia de Deu! Va descubrirlo en la tarde de la darrera festa del Coll, al tornar de la *merienda*.

¿Volei saber com va ser?

Parla el periódich dels *hermanos*:

«Nosotros vimos en aquella tarde luminosa y espléndida el alegre desfilar de los liberales por el paseo de Gracia, descendiendo del monte, y observamos las caras aceitadas de los burgueses que desde el fondo de sus trenes de lujo nos miraban con ansias de exterminio.»

«Eh, quí raig de llum comenza á entreveure's?

«Nosotros pensabamos que aquella gente, al vernos triunfadores, volverían sus ojos hacia Maura... y entre la horda lujosa y aristocrática, *vimos reaparecer la mano negra y reaccionaria* que amparaba la obra fraticida de Rull y su banda y entre ellos descurrimos á los enemigos de Cataluña...»

... ¡justa la fusta! Aquella *mano negra* que entre las caras aceitadas donava voltas pel passeig de Gracia es la que ha preparat els darrers atentats terroristas.

¡Hi haurá algú, per tonto y obcecado que sigui, que després de tan irrefutable demostració s'atreveixi encare á dubtar?

Pero ¿qué dimontri fan els regidors de Roma?

Nada menos que per 57 vots contra 3, l'Ajuntament de la ciutat que serveix de residència á Pío X ha tingut la humorada d'abolir la ensenyansa religiosa en les escoles municipals.

¡Y això á les *barbas* mateixas del sant pare!

¡Quina ignominia, germans caríssims!

Ja 's coneix que no hi ha allí cap Sr. Pla y Deniel que sápiga contenir la onada de la impietat, ni cap «Comité de Defensa Social» que's dediqui al foment de la industria llanera!

S'ha inaugurat á bordo del ex-barco de guerra *Cocodrilo* un Laboratori escola de Zoología marina.

Ab tal motiu la seràfica *Defensa social* ha felicitat telegràficament al ministre del ram.

Aquest acte 'ns ha fet caure en un mar de confusions.

¡L' han felicitat els senyors de la *Defensa* com á peixos que's portan l'oli ó com á peixos grossos? ¡Ho han fet perque's puga fomentar la cría de llusos y burrets? ¡Ho han fet perque, estant á la *Escola marinera*, puguen apendre cristianas costums els muscles y las sardinas?

Rumiém.

Que 'ls periódichs madrilènys tenian dos criteris y una colla de caras, ja ho sabíam; ara s' ha descobert que també tenen dos parells d'orellas.

Ab las unes ha sentit *El Liberal* que l'Alomar, desde Mallorca, deya una opinió purament personal poc agradosa pera ls admiradors del inolvidable Castellar; això l' ha indignat y ha escrit un article furios. Ab las altres orellas no ha volgut sentir lo que á Madrid mateix deya en Ferrández, desde *El País*, contra la bona memòria d'en Castellar; devant las grolleries del ex-capellá ha callat com un mort.

¡Eh, quina bona fé!

Sens dubte á nostres llegidors els sorprendrán, com á nosaltres mateixos, las següents manifestacions de un periódich de Madrid, que's subtitula molt acertadament *órgano del sentido común*:

«Todos los pueblos españoles (diu) tienen algo típico: jotas, sardanas, seguidillas, tangos, muñeiras y cánticos hermosísimos de la naturaleza y del arte. ¿Pero cuáles son los madrileños? ¿Qué canta Madrid? ¿Qué baila Madrid? ¿En dónde está el alma de Madrid? ¿En ninguna parte! No creo que el baile típico de Madrid sea ese *agarrao* pegajoso de las verbenas, y ese chulapismo indecente hasta para Nápoles.»

Quan els d'allí que son sastres y coneixen el pañyo parlan aixís quína falta fan els comentaris?

S'ha descobert un altre atentat contra Nicolau II de Russia.

La policia d'allí s' veu qu' es ni més ni menos que la d'aquí. Ab la sola diferencia de que la d'allí descobreix als autors avans d'esclarir el crim, y la d'aquí no 'ls descobreix ni després.

Veritat es, també, que va molta diferencia de aten-

AVIS ALS LECTORS

Com ja previament varem anunciar, aquest número va acompanyat d'una GRAN LÀMINA tirada en fulla apart, que 'ls venedors han d' entregar sense augment de preu.

NÚMERO Y LÁMINA-REGALO, 5 céntims

tarse contra la vida de tot un Zar ó la de un senzill ciutadà.

Els xinos del Camp de 'n Grassot han colat ceremoniosament el retrato de 'n Lerroux en el seu saló d' actes.

Nosaltres trobem qu' encare li fan poch honor. Havien de canviar el nom de Camp de 'n Grassot pel de Camp de 'n Lacandro.

En síntesis la cosa no hauria variat. Perque, de *grassot*, Déu n' hi dò lo que n' està l'ex-emperador!

Roma veduta, fede perduta.

Y cosa extraña... Aquest aforisme està arrelat principalment entre 'ls ciutadans de la capital italiana.

La prova?

Que ara mateix, ab tot y ser aquella gran ciutat el centre, el cap, l'eje del clericalisme, acaba de votar per una grandissima majoria la supressió de la ensenyansa religiosa en les escoles municipals.

¡No vos en doneu vergonya, devant d' aquest exemple de civisme, senyors radicals-ollas del nostre Ajuntament!

L' Alta Càmara anglesa acaba de donar el seu vot á favor de la creació de una Caixa de retiro pels vells.

Vet' aquí una hermosa reforma que totes las nacions adelantadas haurien de pendre per mirall.

Pero, aquí, ja veig que no podrà tenir aplicació.

Els nostres *altis camarers* de la política turnant no s' hi avindràn mayá propagar el retiro pera la vellesa.

Y es més que natural.

Perque ells, un cop votada la llei, si haguessin d' esser consegüents foren els primers que s'harian de retirar.

A LO INSERTAT EN LO PENULTIM NUMERO

1.ª XABADA I.—*Pla-ta-no.*

2.ª ID. II.—*Can-sa-la-da.*

3.ª ANAGRAMA.—*Seus, vessa.*

4.ª ROMBO.

M A L
M I L L A
S A L D O N I
P L O R O
A N O
I

5.ª LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Fortuna.*

6.ª TARJETA.—*Claror de posta.*

7.ª CONVERSA.—*Macari.*

8.ª GEROGLÍFICH.—*Viudos y solters.*

Han endavant totas ó part de les solucions els caballers: A. Tolosa Vilanova, Dos companys topògrafos, L' endevinayre (a) N. N. N., Peret d' Esparraguera, Endova de Leyda, Noy de la calaixera, Ramiro Espinosa y Espinosa, Gorg de Nafre, Lluís Bruna, Pep Brú y J. Massaguer S. (artiller).

Caballers: Ignasi Asens, J. Vilahú, J. Massaguer S. (artiller), A. Tolosa Vilanova y Pere Petit.—Aixó es palla.

Caballers: Lluís B. Güell, Miquel Roca, Enrich Sinca (A. B. y C.), V. Borrás y Baiges, Intrús, Terranova, Poliglot, Manel B. Fontàs, Miquel Serrats y Camps, Ramon Albà Frensent y Pau Pou.—Aixó es grà.

Caballer: P. P. C.: Com comprendrà, als nostres llegidors no 'ls interessaria una polèmica en aquest sentit. Quan se torni á representar l' obra, ó 's publiqu imprese, llavoras ne parlaré pel nostre compte. Ab tot, gràcies per la bona intenció.—Icarlo Ferré: ¿Qué vol dir això de una rosa que surt al fi de las seves fruytadas?... Si 'n' he descritri li'n donaré un grill.—F. Bullidas: No faré res ab vosté. Es massa astracanista. Aquestas tomaduras de pelo's resisten quan son molt curtes; quan son llargues, ni 'ns prenem la molestia de escabellarlas de liegrir.—Jordi Jurenç: Es probable que s' aprofiti alguna cosa.—Rafel Planas Tolosa: Hi ha bona intenció, però res més. Si conta les sílabes veurà que son molt clars els versos ben medits... Y de la acenfuació... no 'n' parlem!—Johannus: Rebut y acceptat ab agrahiment. El sonet ja l' haaurà vist publicat; las corrandas... Are no hi caib a las corrandas...—Ramona Albà Frensent: Ay. Ramona Ramoneta—y com m' ha fet enterir!—Qu' es ingrati el que no estima—á una xicoteta així!—J. Ros y Coll: Hi han coses que no's poden dir si no van convenientment documentades.—E. P. y M.: La segona part de la seva carta conté algun concepte perillós.—Un lector (Sallent): Envíshins cartas de interès pera la comarca, que vosté escriu ab correcció. Pero envíhilas firmades degudament, ab el nom y els dos apellidos, ó sino li passarà com ab questa... que va á la panera per anònima sense firma, com diuhen els de *El Liberal*.—C.: Lo mateix dihim á vosté, —perque C no vol dir ré.

Imprenta LA CAMPANA y LA ESQUILLA, carrer del Olm, número 8

Tinta Ch. Lorilleux y C.